

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	11
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	13

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	17
Αντικείμενο της τοξικολογίας	17
Ιστορική αναδρομή	17
Βασικές έννοιες	20
Κατηγορίες τοξικών ουσιών	21
Έκθεση σε τοξικές ουσίες	24
Αποτελέσματα τοξικής δράσης	25
Σχέσεις δόσης-αποτελέσματος	27
Βιβλιογραφία	29
2. ΤΟΞΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	31
Απορρόφηση	31
Κατανομή	37
Απέκκριση	39
Μεταβολισμός ή Βιομετασχηματισμοί	41
Παράγοντες που επηρεάζουν την τοξικότητα	47
Βιβλιογραφία	50
3. ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ, Ε. ΤΣΟΥΚΑΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	51
Γενικά	51
Κινητική της χημικής ουσίας	53
Διάγνωση δηλητηριάσεων	54
Εισαγωγή ή μη στο νοσοκομείο	55
Τρόποι ενίσχυσης της απομάκρυνσης του δηλητηρίου	65
Εργαστηριακή υποστήριξη	70
Βιβλιογραφία	75

4. ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ-ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ	
– Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ, Ε. ΤΣΟΥΚΑΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	77
Γενικές απόψεις	77
Τοξικολογική διερεύνηση θανατηφόρας δηλητηρίασης	78
Δυσχέρειες στην τοξικολογική ανάλυση	83
Δυσχέρειες στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων	84
Βιβλιογραφία	85
5. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	
– Ε. ΤΣΟΥΚΑΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	87
Τοξικολογία της ανθρώπινης συμπεριφοράς	87
Τοξικολογία στον έλεγχο του Doping	91
Τοξικολογία στον έλεγχο ουσιών σε επαγγελματικό περιβάλλον	92
Βιβλιογραφία	96
6. ΓΟΝΙΔΙΑΚΟ DOPING (Gene Doping)	
– Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	97
7. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	
– Ε. ΤΣΟΥΚΑΛΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	101
Μέθοδοι ανάλυσης και ταυτοποίησης	101
Έλεγχος ποιότητας της αναλυτικής μεθόδου	105
Βιβλιογραφία	107

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

8. ΤΟΞΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ Ή ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	111
Φάρμακα	111
Προσθετικά τροφίμων	118
Βιομηχανικές χημικές ουσίες	120
Τοξικά μέταλλα στο επαγγελματικό περιβάλλον	126
Πτητικά δηλητήρια	139
Περιβαλλοντικοί ρυπαντές	147
Φυσικά δηλητήρια (φυτικά, ζωικά)	160
Οικιακά δηλητήρια	168
Αέρια δηλητήρια	170
Διαβρωτικά δηλητήρια	175

Γεωργικά φάρμακα	178
Κοινωνικά δηλητήρια	187
Α. Αλκοόλη-αιθανόλη (οινόπνευμα)	187
Β. Ναρκωτικά (ουσίες που προκαλούν εξάρτηση)	199
Κατάταξη των “ναρκωτικών” ουσιών	200
α) Διεγερτικά του ΚΝΣ	203
β) Κατασταλτικά του ΚΝΣ	211
γ) Ψευδαισθησιογόνα	215
δ) Πτητικές ουσίες	218
ε) Οπιούχα	219
Βιβλιογραφία	226

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

9. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	235
I. Γενικά συμπτώματα	235
II. Ζωτικές λειτουργίες	236
III. Εκδηλώσεις από τα βιολογικά συστήματα	239
Α. Δέρμα	239
Β. Κεφαλή - Αυχένας	243
Γ. Αναπνευστικό σύστημα	250
Δ. Καρδιαγγειακό σύστημα	252
Ε. Γαστρεντερικό σύστημα	254
ΣΤ. Ουροποιητικό σύστημα	258
Ζ. Νευρικό σύστημα	262
Η. Τοξικολογικά σύνδρομα	271
Θ. Εργαστηριακά ευρήματα	275
Βιβλιογραφία	289
10. ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	291
Ορισμός πεδίου	291
Είδος του προς εξέταση δείγματος	291
Πρωτόκολλο τοξικολογικής εργαστηριακής μελέτης	294
Τεχνικές χημικής ανάλυσης	295
Βιβλιογραφία	308

11. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ – Κ.Μ. ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ	311
Βιβλιογραφία	311

ΠΙΝΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Καθορισμός επικινδυνότητας (R) και ασφάλειας (S) των τοξικών ουσιών	313
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	323